

Ameriške armade ustvarjajo past za Nemce

Sovjetska ofenziva stremi za strnitvijo z oklopnimi silami gen. Pattona

Angleži vdrli v Ruhr, kjer so nacisti na divjem umiku; kraji padajo na debelo

PARIZ, četrtek, 29. marca — Bliskovito napredovanje zavznih armad na zapadni fronti se nadaljuje z nevzdržno silo. Armade gen. Eisenhowerja so včeraj prodrle do 27 milj globlje v Nemčijo skozi razpadajoče nemške obrambe, medtem ko so britski tanki predrli severni Ruhr, ameriška prva in tretja armada pa se bosta vsak čas združili nekje v notranjosti Nemčije.

Nemška mesta in trgi padajo na debelo v roke pehotnih čet, katere sledijo za petami prodirajočih oklopnih kolon, ki so popolnoma strle skorjo nemškega obrambnega sistema in sekajo globlje in globlje v notranjost Hitlerjevega rajha. Ker pa obstoja še vedno uradna zatemanje poročil, da se prepreči informiranje sovražnika, se podrobnosti o kretanju zavznih sil še vedno ne more obelodaniti.

Četrta oklopna divizija tretje ameriške armade, kateri poveljuje gen. Patton, je včeraj prodrla najmanj 27 milj severno od Hanau in se je snoči nahajala samo šest milj od Giessena, skozi

katerega so preje tekom dneva šle čete prve ameriške armade, kateri poveljuje gen. Hodges.

Možnost obstoji, da sta te dve armadi že strnili svoje sile v dotičnem okrožju okoli 225 milj od Berlina, kar pomeni, da omenjeni dve ameriški armadi tvorita past, v kateri bodo zajeti Nemci, ki se še vedno borijo v Frankfurtu ob Main, čigar polovica se nahaja že trdno v rokah ameriških čet.

Severno od Ruhra se Nemci glasom poročil s fronte nahajajo na divjem umiku pred britskimi tanki, ki so udarili z mostišča feldmaršala Montgomeryja ter sedaj drvi na vse strani.

Ameriška deveta armada, ki še vedno naletava na najsrdečiji odpor od sedmerih zavznih armad, je mahnila južno proti industrijskemu Ruhru, zdrobila Nemce v predmestjih Duisburga ter zavzela postojanke ob reki Ruhr.

Ameriška sedma armada je očistila vsega sovražnega odpora severni del industrijskega mesta Mannheim do reke Neckar, medtem ko so druge edinice iste armade napredovale do 32 milj globoko vzhodno od Rene in se o breki Main strnile s tretjo armado.

LONDON, četrtek, 29. marca — Ruske armade, ki drvi skozi severozapadno Madžarsko proti Avstriji, so včeraj zavzele štiri trdnjavska mesta in prekoračile reko Rabo, ki predstavlja zadnjo obrambno linijo za Dunaj, do katerega imajo sovjetske sile samo še 47 milj.

Moskovske depeše so včeraj prvič govorile o stremljenju so-

vjetske ofenzive proti Avstriji kot del strategije za strnitvijo ruskih armad z oklopnimi kolonami tretje ameriške armade gen. Pattona, ki drvi skozi osrčje Bavarske v južni Nemčiji.

Vojaški opazovalci polagajo tudi veliko važnost na sovjetski udar skozi nemško Šlezijo proti Češki, in vtis obstoji, da si je vrhovno poveljstvo Združenih narodov vzelo za svoj cilj, da preseka Nemčijo in od nacijev okupirano Evropo na dva ali celo tri kose.

Ruske sile daleč na severu so včeraj z naskokom zavzele poljsko baltiško luko Gdiniyo in po ljutem boju okupirale zapadni del bližnjega Gdanska.

Spojena ofenziva druge in tretje ukrajinske armade pod maršaloma Malinovski in Tolbuhin prodira skozi severozapadno Madžarsko na 120 milj dolgi fronti in se je snoči nahajala samo še 10 milj od avstrijske meje.

Rdeča vojska je tekom dneva poleg zavzetja trdnjav Gyor in Komarom okupirala 200 manjših krajev in zajela 1.500 Nemcev.

Ruske operacije na madžarski planjavi predstavlja južno krilo večje operacije, v kateri štiri mogočne sovjetske armade udarjajo pred starodavna vrata Češke in Moravske in ustvarjajo ogromne klešče za Českoslovaško in Avstrijo.

Nemci tudi priznavajo, da je prva beloruska armada maršala Žukova na berlinski fronti zavzela trdnjavsko mesto Lebus, ki leži na zapadnem bregu reke Odre pet milj severno od obleganega Frankfurta in 38 milj od Berlina.

Pismo iz stare domovine

Mrs. Helena Strauss, rojena Rudež, 15309 Daniel Ave., je prejela pismo od svoje 17-letne sestre Marice, in sicer iz rodne vasi Coboli, Gorenja Branica na Vipavskem. Pismo, ki je bilo poslano skozi Rdeči križ, se glasi:

"Preljuba moja sestra. Sedaj ti opišem malo moje življenje. Pomisli, draga Helena, koliko gorja sem prestala. V najljepši mladosti sem morala prebiti mnogo grenkih dni, ko je naš Lojze šel k partizanom. Čez nekaj dni so prišli Italijani in me aretirali ter me odgnali v zapor v Trst, potem pa v internacijo v Italijo. Tam sem prebila osem grenkih mesecev, prav do zloma Italije.

"Ni bilo ne ure ne dneva, da se ne bi spominjala svojega ljubelega brata, ki je bil noč in dan in vsake uro v nevarnosti. Mislila sem pa tudi na mamo, ki jo je zadelo toliko gorja.

"Po zlomu Italije sem se napotila domov; med potjo sem zvedela, da je padel Lojze kot zvezni bорец slovenskega naroda. Pomisli, kolika britkost je zadela srce naše mame, ko je izvedela, da nima več svojega ljubelega sina. Neko noč se ji je sanjalo o Lojzu. Dejal ji je: 'Mama, nikar ne žaluj. Bodi vesela in pomisli, da si kot prava slovenska mati darovala svojega edinega sina, v rešitev in slavo slovenskega naroda.'

"Z veseljem in pogumom bom delal za svobodo, da bom enkrat prej rešeni tujega zla. Opišala bi ti lahko cel roman našega življenja, a za sedaj ti zaupam, da boš žalostno pismo in vas prav iskreno pozdravim, tvoja sestra,

"Marica."

Ameriški časnikar v Sloveniji



Slika predstavlja ameriškega vojnega korespondenta Johna Phillipsa, zastopnika revije "Life," ki je prebil več tednov s četami Osvobodilne vojske v Sloveniji. O svojih vtisih iz Jugoslavije je poročal v radijskem programu "March of Time," čigar posnetek je bil nedavno v celoti priobčen v "Enakopravnosti."

LAUSCHE JE ODKLONIL POMILOŠČENJE MORILCEV

COLUMBUS, 26. marca. — Gov. Lausche je danes zavrnil prošnjo za pomiloščenje trojice morilcev, med katerimi je tudi ena ženska, ki so bili spoznani krivim umoru nekoga zlatarja v Cincinnatiju. Dne 6. aprila imajo umreti v električnem stolu 20-letna Johnnie Mae Gardner, James Willie Brown in James Jenkins. Vsi trije so zamorci.

VRNITE VSTOPNICE

Direktorje Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. se prosi, da naj nocoj vrnejo vse neprodane tikete zadnje priredbe, ker tajnik želi urediti račune.

O polk. Kraigherju

V poročilo glede polk. Kraigherja se je včeraj vrinila neljubna pomota. Knjiga, v kateri je polk. Kraigher naveden kot eden od treh ameriških avijatikov, ki so organizirali sistem zračnih baz širom Afrike, se imenuje "The Curtain Rises", in je delo ameriškega pisatelja in vojnega korespondenta Quentina Reynoldsa. Iz včerajšnjega poročila je bila izpuščena ena vrsta, vsled česar je bil ustvarjen vtis, da je polk. Kraigher spisal dotično knjigo.

Canon City, Colo. — Družina Frank Strubel je bila uradno obveščena, da je padel v Belgiji njen sin John, star 24 let. Prvotno poročilo se je glasilo, da je pogrešan od 6. januarja.

GEN. EISENHOWER BO NAZNANIL, KADAR BO KONEC SOVRAŽNOSTI

PARIZ, 27. marca. — Gen. Eisenhower je odkril, da kadar bodo nemške sovražnosti prenehale, bo tozadevno podal formalno naznanilo.

Vtis obstoji, da bo obljubljena izjava vrh. zavznikega poveljnika najbližje, kar bo dano v javnost z ozirom na naznanilo, da so se sovražnosti v Evropi končale.

Bela hiša se je zahvalila SANSu za izrečeno zaupanje

Zadnji teden smo v tej koloni objavili pismo, ki je bilo odobreno na seji glavnega odbora SANSa 10. marca in v katerem je bilo izraženo naše zadovoljstvo o zaključkih Krimskih konferenc. Dne 16. marca pa je bil prejet iz Washingtona sledeči odgovor:

THE WHITE HOUSE

Washington, March 16, 1945.

"Mr. Elbin Kristan, President, Slovenian American National Council, Chicago 23, Illinois.

"Dear Mr. Kristan:

"The President wishes me to tell you how much he appreciates your letter of March thirteenth. Your word of confidence is most pleasing to him and he is indeed glad to know that you and your associates approve his report to the Congress on the Crimea Conference.

"Very sincerely yours, WILLIAM D. HASSETT, Secretary to the President."

Pošiljka relifnih potrebščin prejeta

Ameriški Rdeči križ je obvestil urad WRFASSD v New Yorku, da je dobil obvestilo od Jugoslovanskega Rdečega križa iz Barija, Italija, da je prva pošiljka (Dalje na 5. strani)

Vsak britski vojak sme na mestu ustreliti Hitlerja

LONDON, 28. marca. — Zunanji minister Eden je danes izjavil v parlamentu, da je Hitler glavni vojni zločinec, in kot takega ga vsak britski vojak, dalko pri priči ustreliti ali pa ujamiti in izročiti za prosekucijo, ako bi se zgodilo, da bi mu nacijski fiter padel v roke.

Eden je rekel, da ako bi Hitler padel v roke zaveznikom kot ujetnik, bo v smislu moskovske deklaracije sojen od vseh zavznih sil kot vojni kriminallec.

Delavski poslanec Ivor Thomas je vprašal Edena, ako bi bil britski vojak, kateri bi Hitlerja zajel, upravičen ga ustreliti ali bi ga moral izročiti živega.

Na to je Eden odgovoril: "Kar se tega tiče, mislim, da se lahko prepusti osebnim sodbi vsakega britskega vojaka."

Zahteva, da šolarji postanejo člani unije

Včeraj se je zvedelo, da kontrakt med unijo komijev (Retail Food Clerks Union), ki spada pod A.F. of L., določa, da morajo šolarji, ki bodo tekom počitnic delali v grocerijskih in jestvinskih prodajalnah, postati člani unije in plačevati unijske prispevke. Slučaj je prišel na dan, ko je neki oče, ki ni pustil, da bi njegova 15-letna hči šla delat v prodajalno tekom počitnic, ako bi morala pristopiti k uniji, protestiral ter izjavil: "Kadar bo končana vojna, bo treba nekatere stvari nekoliko spremeniti."

John Gorman zbolel

Okrajni komisar John Gorman se nahaja v Charity bolnici, kamor je bil pripeljan včeraj, ko ga je zadela možganska kap. Zdravniki pravijo, da je njegovo stanje povoljno.

ZAMORSKA MATI RODILA PETORČKE; SO VSI UMRLI

WASHINGTON, 28. marca. — Snoči je Mrs. Ada Turner, 36-letna zamorka, tukaj rodila petorčke, vse deklice, ki so umrle že eno uro po rojstvu.

Prvo dete je bilo rojeno ob 10:30 zvečer. Peto dete je bilo rojeno 17 minut kasneje.

Oče petorčk je Harold Turner, star 36 let, ki je zaposlen kot klerk v U. S. Bureau of Standards. Dvojica ima šest drugih otrok, med katerimi so dvojčki, stari štiri leta.

Župan mesta Aachen ubit od nemških vojakov

GL. STAN I. AMERIŠKE ARMADE, Nemčija, 28. marca. — Danes se je zvedelo, da je bil preteklo nedeljo ubit župan mesta Aachen, Franz Oppenhof. Kot je povedala županova žena, so prišli pred vrata doma trije nemški vojaki, ki so rekli, da so zrakoplovci, ki so bili prisiljeni na zemljo. Zahtevali so protekcijo in civilno obleko. Ko jim je Oppenhof rekel, da jih bo izročil Amerikancem, so ga ustrelili.

Ameriška patrila se je spuстила na lov za nemškimi vojniki, katerim pa se je posrečilo zbežati.

Ostra obsodba razmer v državni umobolnici

Okrajna velika porota je včeraj podala obširno poročilo o svoji preiskavi razmer, ki vladajo v državni umobolnici v Clevelandu, oziroma Newburgu. Preiskava je odkrila, prvi predsednik velike porote, dr. D. R. Sharpe, da obstoje v umobolnici naravnost strašne razmere, ki so škandal za državo in celokupno javnost. V poročilu je dobesedno rečeno: "Za zdrave ljudi bi bil ta zavod ječa, za bolne pa je navadno peklo."

Racijski pojnti za prašičje meso, mast se zvišajo

WASHINGTON, 28. marca. — Senatni odsek si je danes opral roke glede mesne situacije in ni podvel nobene akcije glede zahteve klavničarjev za višje cene za goveje meso, narkar je urad OPA takoj odredil, da se racijski pojnti za prašičje meso, mast, margarin in solatna olja zvišajo od enega do dveh pointov.

Zvišanje stopi v veljavo v nedeljo.

Administrator za cene, Chester Bowles je izjavil, da bodo zaloge prašičjega mesa v aprilu za 5 odstotkov nižje kot so bile v marcu, in da je bilo zvišanje racijskih vrednosti potrebno, da se zasigura bolj enakomerna in pravičnejša distribucija med prebivalstvom dežele.

NACIJSKI GLAVARJI SE NAHAJAJO NA BEGU PRED ZAJETJEM

LONDON, 28. marca. — Poročila iz nevtrálnih evropskih virov pravijo, da vodilni nacijski bežijo v Alpe in proti švicarski meji, da utečejo zavznim armadam. Med begunci sta baje zunanji minister von Ribbentrop in Hitlerjev osebni zdravnik.

Ta poročila sledijo za petami rastoče evidence, da zmaga v Evropi ni več daleč, dasiravno ne more nihče s sigurnostjo reči, kdaj bo prišel zlom Nemčije. Neki londonski list pravi, da so člani britskega kabineta do bili naročilo, da ne zapustijo Londona, da bodo na roki, kadar pride do sesula tretjega rajha.

Bruselski radio poroča, da sta dospela na obrežje Konstantinskega jezera na švicarski meji zunanji minister von Ribbentrop in Hitlerjev osebni zdravnik dr. Friedrich Sauerbach.

KLUB DRUŠTEV SDD
V petek, ob 8. uri zvečer se vsi seja Kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Prosi se vse društvene zastopnike, da se seje udeležijo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRILAGODEVANJE SOŽITJU V SKUPNEM SVETU

Pod gornjim naslovom bo naš list priobčil serijo člankov izpod peresa Dr. Margaret Mead, pomožne kuratorice antropologije v Amerikanskem muzeju prirodne zgodovine. V teh člankih, bo avtorica razpravljala o problemih plemen in narodov, ter o potrebi prilagodenja in priučenja novemu načinu gledanja na življenje v modernem svetu, da bo tako omogočeno mirno medsebojno sožitje ljudstev v skupnem svetu. Citatelji, ki bi želeli predložiti Dr. Meadovi kako vprašanje, bodisi, da da nanje odgovor ali o njem razpravljati, naj pišejo na naslov: Dr. Margaret Mead, c/o Common Council for American Unity, 222 Fourth Ave., New York 3, N. Y.

KADAR GOVORIMO O DRUGIH SKUPINAH . . .

Piše dr. Margaret Mead

V pretežni večini slučajev so ljudje, ki radi govorijo zaničljivo ali z zasmehom o drugih skupinah, katere navadno vedno omenjajo z očitnim nespoštovanjem in podcenjevanjem, ter širijo ali ponavljajo o njih poniževalne storitve, bili navajeni slišati te vrste govorjenja vse svoje življenje. Ali, če hočemo enkrat doseči to, da bomo živeli složno v istem svetu, je potrebno, da se ta način govorjenja o drugih skupinah neha, ter da se naši vsakdanji pogovori v tem oziru usmerijo na novo pot.

Pozabiti namreč ne smemo, da govorjenje in razgovarjanje po klubih, na uličnih vogalih, ob vrtnih plotovih, na piknikih, zabavah, itd., najčesteje prinaša na dan naše naziranje napram drugim skupinam in naši otroci se na ta način navzamejo tega naziranja — dobrega ali slabega, kakršno pač gojimo v sebi in izražamo v prisotnosti dece. Ako hočemo ustvariti možnost in prilike za mirno sožitje v skupnem svetu, tedaj moramo predvsem gledati na to, da stremo nagib izražanja predsodkov in nestrpnosti napram drugim skupinam v našem vsakdanjem govorjenju. Nastopiti odprto proti osebam, ki se izražajo netolerantno v tem oziru, je včasih koristno, a največkrat pa celo poveča mržnjo in nestrpnost. Enako človek ne more ostro zavračati gostov svojega prijatelja ali gostitelja, ako se ti na zabavi ali domači gostiji izražajo v duhu netolerantnosti. Lahko pa se zasuče pogovor tako, da človek, ki se ne strinja s takim izražanjem, lahko odločno a mirno spregovori o skupini, ki se jo je podcenjevalo, v baš nasprotnem, strpnem tonu . . . to gesto bodo drugi kaj hitro razumeli in bodo pazili, da drugič rabijo vljudnejše in dostojnejše izraze, v razgovoru o kaki drugi narodnosti, verski ali plemenski skupini.

Prvo važno pravilo, ki ga je treba upoštevati v tem oziru, je to, da se zdržimo omenjanja te ali one skupine v zvezi z gotovimi deli, poklici, mestnimi revnejšimi četrti, ali revnimi naselji. Nič neprimernega ni ako pravimo, da je ta ali ona narodnostna skupina te ali one vere ali prepričanja, a neprimerno pa je, kadar vezemo to dejstvo z družabnim stanjem ljudi take skupine, postavljajoč jih v našem naziranju na stopnjo podcenjevanja ali celo nevrednosti. Jezik te ali one skupine naj pride z vsem poudarkom v poštev kadar je treba izvesti načrte, ki streme za boljšo izobrazbo pripadnikov raznih skupin, bodisi potom tiska, ali po radiju, izdajanju tiskovin o pravilnem hranjenju in odgajanju dece, o kulturnih vprašanjih in sličnih stvarih — nikakor pa se nad jezikom drugih skupin ne spodtikajmo z netolerantnim izražanjem. V Ameriki obstoja še precej mržnje in nestrpnosti v tem pogledu kot tudi pomanjkanje medsebojnega spoštovanja z ozirom na jezik, pripadništvo, narodnost . . . zato pa je dobro rabiti previdnost kadar govorimo o verski, narodnostni ali plemenski pripadnosti te ali one skupine. Dostojnost v tem pogledu vodi k večji strpnosti.

Drugo važno pravilo, ki bi se ga morali držati, je to, da bi v vsakem slučaju, kadarkoli govorimo o drugih skupinah, govorili tako kot da imamo v svoji/sredi nekoga od skupine, o kateri se razgovarjamo. Ta način prizadevanja

je neverjetno učinkovit, kajti kaj kmalu spoznamo, da nam je potrebno precej več znanja o gotovi narodnosti preden si upamo kar tja v en dan delati zaključke o njej v pričo pripadnika take narodnosti.

Kadar se naše govorjenje nanaša na gotovo narodnostno ali drugo skupino, je potrebno, da rabimo pravo ime zadevne narodnosti ali skupine in s tem dajemo pripadnikom drugih skupin spoštovanje do katerega so upravičeni. V družbi kot je naša, kjer so ljudje prišli skupaj iz vseh štirih krajev sveta, in kjer se tudi vedno selijo iz enega konca dežele v drugega, je naravno, da je nastalo besedišče, ki je včasih komplicirano oziroma zamotano, da se ista stvar v različnih krajih naziva z drugim imenom. Če vzamemo narodnostne in druge skupine, vidimo, da so pogosto označene kar z več imeni — z onim, ki je pravo, dalje z imenom pod katerim žele biti poznani v tej deželi, a navadno niso, ker za njihovim hrbtom je bilo skovano še drugo ime, ki ga je pač rodila medsebojna nestrpnost, ter je rabljeno najčesteje kot psovka pravzaprav. Značilno pa je, da pripadniki iste skupine pogosto drug drugega zmerjajo z nazivi, ki so jim žaljivi od strani drugih ljudi. Antropologisti pravijo, da je najti ta nagib povsod po svetu; kar lahko reče rojak rojaku, se zdi surovo in netolerantno, če pride od pripadnika drugega naroda ali rase, vere, itd., a to še posebno, ako je tak pripadnik iz rase ali skupine, ki je gojila mržnjo ali celo sovraštvo do naroda ali skupine posameznika, ki mu žaljivka sliči.

Skoro slednja skupina je označena z nazivi, ki so žaljivi in teh se moramo ogibati, če hočemo pokazati dostojnost v tem pogledu. Naši ameriški črnci n. pr. nimajo radi ako se piše naziv "Negro" z malo črko ali celo z izpuščeno črko "o." Enako imamo v Ameriki razne priseljence, ki govorijo španski jezik — prihajajo pa bodisi iz Mehike, Porto Rico in od drugod — dočim so nekateri od teh živeli na Jugozapadu od samega početka naseljevanja v Ameriki — eni kot drugi pripadajo velikemu človeškemu plemenu in ker govorijo isti jezik ni nič več kot prav in vljudno, ako jih nazivamo za špansko govoreče ljudi. Tudi v Ameriki rojeni ali živeči Japonci so hvaležni, ako se jih naziva s polnim imenom namesto z znano okrajšavo, ki je prišla v veljavo posebno tekom te vojne. Istotako Kitajci nimajo radi zasmehljivih nazivov skovanih na njih račun.

Gotovi evropejski priseljenci v tej deželi nimajo danes radi, ako se preveč podčrtuje njihovo narodnost. Nekateri evropski ljudje v Ameriki pa danes s ponosom kažejo na svoj izvor. Kot Američani in priseljenci moramo razumeti oboje. Oni, ki prihajajo iz takozvanih latinskih republik so tudi raje poznani kot pripadniki njihove rodne dežele nego pod posplošeno označbo "južni Američani." Isto velja za Avstralce, New Zelandce in druge, ki jih Američani tako radi pomešajo med seboj, čeprav je n. pr. v slučaju Avstralije in Nove Zelandije med obema deželama velika razdalja.

S tem, da pokažemo do vsake narodnostne in druge skupine potrebno dostojnost doprinesemo k zblizanju teh skupin, ter k boljše medsebojnemu razumevanju sploh. Kolikokrat nestrpnosti razgalijo samo svojo nevednost, ko hočejo zmetati različne skupine v isti koš. oziroma jih istovetijo z narodnostjo ali skupino, kateri sploh ne pripadajo. Žaljenje, kazanje mržnje in podcenjevanje ima ponavadi namen opominjati onega, kateremu sliči na njegovo bivšo dozdnevno nizko stopnjo v družbi, ali na bivše vezi z narodno ali deželo, ki morda danes ni v čislju. Vsega tega se moramo ogibati, ako hočemo, da se kdaj prilagodimo ideji skupnega sožitja v skupnem svetu. Postave proti diskriminaciji ne odpravijo nagibov do nestrpnosti, ki se izraža v vsakdanjem medsebojnem občevarju in govorjenju — sprememba prizvoka v naših vsakdanjih razgovorih v tem pogledu pomeni, da je ta bitka že napol dobljena.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee. — Viktor Petek in njegova žena sta bila obveščena, da je 10. februarja padel na Marijskih otokih njun edini sin poročnik Victor ml., star 27 let in navigator na velebomblu B-29. K vojakom je šel avgusta 1941, takoj po izpitu za učitelja. Poleg staršev zapušča poročeno sestro. — V Nemčiji je od 2. marca pogrešan Pvt. Victor Mikecz, sin Regine Mikecz, enako tudi podporočnik John F. Starich, sin družine John Starich. — Na evropskem bojišču sta bila ranjena Pfc. Robert J. Marusich in Pfc. Frank Plesec, slednji iz Saukville, Wis. — Dne 6. marca je po daljši bolezni umrl Anton Kermitz, star 39 let, ki zapušča sina v Chicagu in teto v West Allisu. — Isti dan je v West

Allisu umrl Joseph Kovačič, star 52 let. Zapušča ženo in dva sinova (enega pri vojaki). Bil je član društva Lilije. — Dne 8. marca je umrl Anton Mušič, star 60 let. Zapušča sestro in brata v Calumetu, Mich.

Slickville, Pa. — Iz nemškega ujetništva se je oglasil S/Sgt. Stanley J. Repos, ki je bil prvotno naznanjen kot pogrešan. Svoji materi Mary Repos je poslal dopisnico, datirano 16. januarja. Piše ji, da se nahaja v ujetništvu od 16. decembra l. 1944, da kraj še ni tako slab, samo zebe ga in tudi hrana je slaba. Piše, da je on še "okej". Par dni pozneje je bila mati tudi uradno obveščena od vojne-ga departamenta, da je sin v ujetništvu v Nemčiji.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirane dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR PROGRESIVNIH SLOVENK

New Supreme Board Members of Prog. Slovenke

1942-1945

PREDSEDNICA: Paula Kline

PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar

TAJNICA: Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.

BLAGAJNICA: Cecelia Subelj

ZAPISNIKARICA: Eva Coff

NADZORNICE: Mary Zakrajsek, Augusta

Franceskin, Eleanore Kline

PROSVETNI ODBOR: Nezika Kalan, Frances

Gorshe, Edith Coff

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, O.



Žena, izkoristi
prijateljstvo
svoje pravice
in korakaj
z duhom časa
naprej!

O POMOŽNI AKCIJI

Članice se še gotovo spominjate, da smo bile "Progressivne Slovenke Amerike" med prvimi, ki smo pričele misliti in delati na to, da se začne z akcijo za zbiranje obleke, živeža in denarja za zdravniške potrebe in pomoč našim partizanom v domovini.

Idejo za ambulančni sklad je sprožila naša gl. tajnica Josie Zakrajsekova in naše članice so jo z navdušenjem sprejele, dasi ravno so bile takrat nekatere vsled grde propagande malo v strahu, da bi bil uspeh tako sijajen, kot je potem v resnici bil. Menile so, da bi morda marsikdo daroval, če bi se izognile besede "partizani". Toda glavni odbor je bil tozadevno neustrašen ter je menil, da bo uspeh večji in da je pravzaprav naša moralna dolžnost podpreti partizansko gibanje brez oklevanja in cinizma ter je takoj v začetku kampanje podal izjavo, da gre ves denar za partizansko ambulanco in zdravniške potrebe.

In danes govorimo dejstva, da smo bile v pravem in da je partizansko gibanje v Jugoslaviji pravo ljudsko, pravo demokratično gibanje, kakor smo čutile me takoj od začetka in kakor je čutil sleherni razumen in pošten Slovenec in Slovenka v Združenih državah.

Ko smo imele v teku par mesecev v tozadevno skladu preko \$4,000 in ker smo želele, da dobi narod v domovini čimprej potrebno pomoč, je izročila naša tajnica ček za \$3,500 Mr. Louis Adamiču, predsedniku Odbora Jugoslovanskih Amerikancev ob priliki SANSovega zborovanja v Clevelandu. Imenovani odbor je namreč imel v kratkem dobiti vladno dovoljenje za odposiljanje potrebščin v Jugoslavijo.

Izza tistega časa je imela naša organizacija "Progressivne Slovenke" direktno zvezo z reliefno centralo v New Yorku — WRFASD; kamor pošilja obleko, živež in denar v imenu naše ženske organizacije. Pri vsem našem delu nismo oklevale, pomisljale in zavlačevale z odloki, kajti kot žene in matere, živo čutimo, kaj je bol, kaj trpljenje, stradanje in pomanjkanje. Živo smo se zavedale, da tudi naše matere in sestre v domovini niso bile bojazljive, strahopetne in neodločne, temveč so dale vso svojo fizično in moralno oporo svojim možem, očetom, sinovom in bratom, ker brez te bi se ne mogli tako herojsko boriti proti domačim in tujim sovražnikom.

Ker se vsi prispevki, zbrani za pomoč partizanom, končno stekajo v reliefno centralo, se nam zdi pač vseeno, če gredo naši prispevki v New York skozi SANS, čigar vneta podpirateljice in sotrudnice smo bile od vsega začetka, ali če jih pošljemo same direktno. Razlika je edino v tem, da bo sedaj naša organizacija "Progressivne Slovenke Amerike", specifično za beležena v seznamu newyorške

centrale medtem, ko bi prišlo drugače naše ime med splošne darovalce. In baš to se nam vidi s stališča progresivnega slovenskega ženstva v Ameriki jako važno. Važno namreč s tega stališča, da bodo naše sestre v domovini vedele, da je med ameriškinimi Slovenkami organizirana skupina progresivnih žen in deklet, ki iskreno čutijo z njimi in delajo, kar je v njih skromni moči, da jim pomagajo. Sicer so pa vsi naši prispevki kreditirani slovenski skupini, le da ima naša organizacija še izredno priznanje.

Zgornje se nam je zdelo potrebno pojasniti, ker nekatere članice morda ne vedo, kako in zakaj je prišlo, da imamo direktno zvezo z našo reliefno centralo v New Yorku.

Do danes smo odposlale, glasom tajničinega poročila, skupno vsoto \$7,500, poleg velike količine oblačil, obutve in živeža.

Sedaj je pa razglasila reliefna organizacija WRFASD v New Yorku posebno kampanjo za zbiranje kant kondensiranega mleka. "Progressivne Slovenke" smo prejele apel, da prevzamemo tozadevno nalogo v Clevelandu in okolici. In kakor smo pokazale veliko požrtvovalnost in voljo do dela v preteklosti, tako bomo gotovo tudi v tej kampanji za mleko šle na delo z vsemi našimi močmi. V tem nam bodo gotovo pomagali tudi naši možje in tako pokazali, da so tudi oni pripravljeni sodelovati, kadar se gre za večji ugled in priznanje našega progresivnega ženstva, kar je ono storilo že nešteto krat pri naših prireditvah in večjih podvzetjih, ne da bi iskalo ali dobilo kako priznanje.

Do danes je bilo odposlanih 220 ton raznega blaga v Jugoslavijo, toda to je še kaplja v morje. V prihodnjih par mesecih bomo dobili na ladjah dovolj prostora za 10,000 ton in zato je sveta dolžnost nas vseh napeti vse sile, da zberemo skupaj čimveč obleke, živeža in denarja za zdravila, itd.

Ne bodimo skromni ali sramežljivi. Vsled vsega, kar so storili naši partizani za ameske letalce, ki so pristali na njih ozemlju, za nešteta življenja naših vojakov, katere so ohranili, ker so ovirali Nemce pri pošiljanju municije na italijansko fronto, je danes ime "partizani" in "Tito" tako poznano in tako v čislju med ameriškim ljudstvom, da se lahko obrnemo na soseda, sodelavca, tovarnarja ali trbovca, katerega koli pokoljenja, oziroma narodnosti in nam bo daroval bodisi denar, obleko ali kaj drugega, kar obrnemo lahko v korist pri naši dobrodelni akciji.

Torej, kar vprašamo jih in bomo o videli, da ne bo zaman. Čas beži! Hitimo ker naše ubogo sestradano ljudstvo potrebuje pomoči sedaj in ne čez leta. Rešimo jih smrti in bolezni!

Naša konvencija

Dne 18. maja zvečer se bo vršila redna konvencija "Progressivnih Slovenk Amerike" v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd.

kjer se bo volilo nov glavni odbor in ukrepalo o važnih zadevah v korist organizacije in ženstva v splošnem. Članice, odbornice in krožki — razmislite na vaši prihodnji seji, kaj bi bilo dobro in koristno za večji razmah in povzdigo "Progressivnih Slovenk".

"Tri sestre" v Slov. društ. domu

Euclid, Ohio. — Pomlad je zopet tu. Vse je že pripravljeno in napeto, da se razcvete v bujno pomlad, a žal v naših srcah leži tuga in žalost, ko gledamo, kaj se vse dogaja. Vprašamo se, čemu? Zakaj padajo naši mladeniči, možje, žene, otroci in starčki? A najbrž je res morda, da bi ti tako, kajti, brez žrtve ni zmage, brez križi ni vstajenja in vstajenje se bliža. Dan zmagote in svobode je skoro tu in zato je moral še posebno naš mali narod plačati z visoko ceno.

Dragi rojaki, zato jih ne smemo pozabiti, to je naša sveta dolžnost, da jim pomagamo v tej britki preizkušnji, ko prehajajo iz dobe v dobo, iz suženjstva v svobodo in zato me Progressivne Slovenke delamo, da se jim pomagamo. Me danes izvršujemo telesna dela usmiljenja, ker tera uči sveta katoliška vera. Me danes izvršujemo Kristusove ve nauke, ko je rekel: "Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli, blagor njim, ki so dobrega srca ker Boga bodo gledali." A žal nekateri naši dobiti kristjani so jih poteptali in zavrli, celo pljunili so nanje in pravijo: "Ne dam, in še posebej ne za partizane ne."

Draga sestra, dragi brat, morda ravno ti, ki danes tako govoriš, boš jutri dobil pismo, da so ti ubili brata, ker je bil pri partizanih, da so ti ubili mater, ker je imela sinove v partizanih, da so ti ubili sestro, ker je vzela puško in šla v partizane.

Drugi zopet pravijo: "Ne dam, ker Bog ve kakšna žrela bodo vse to pogoltnila." Vprašaj se, ali je slovenska mati rodila tako podlo dušo, da bi morda kaj takega storila? Treba zopet pravijo: "Poslal bom svojega, kadar bo odprto."

Ali ne veš, da človek živi samo tri dni brez hrane. I kajpa, saj je tudi oni čaka, ki je iz naših prejšnjih padel. In nikjer ni zapuščen, da mora samo ti in tvoji živet, živet moramo vsi. Kaj pa tisti, ki nimajo svojcev v Ameriki? Kdo bo tistim pomagal? Seveda, poginejo naj! Tega ko je menda tudi Kristus rekel. (Dalje na 6. strani)

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

in zdaj pride gospa v izbo, z malo hašo v pisani skledi; Dušica jo samo nekaj žlic. Preveč čudežev je danes prevzelo njeno srce.

"Na roke me vzemi! Rada bi gledala jaslice."

Nekaj časa gledajo velike, si ne oči ugašajoči žar, potem se zapro. Spanec pokrije s svojim plaščem Dušico.

Čisto od daleč zazveni v pisanih slikah dobro znani glas: "Moja mala, moja uboga mala, kdo ti je bil to pripisal!"

"Papa", šepne... in potem zapoje ob sivem jutrnem naraščanju.

DRUGO POGLAVJE

Častna beseda

Pred dolgim Kalibanom v volneni jopi, ki dela z lopato pot skozi smeg, naravnost od vrat do razvaline, obstane kakor čolnar, rjav lakaj s pismom in v roki. "Tako morate oddati!" Kaliban vzame pismo z velikimi črkami in gre k vratu. Graščak maže s pisanimi besedami po sliki na velikem svinčnem kosu papirja. Na njegovem obrazu se kaže navpična guba, ko prebere pismo. Pismo je v prejšnji besedi zavito povezano s nocojšnjemu božičnemu praznovanju. "Moja mala mala, dolgi Thorstein obrne pismo in vidi se mu, da je v zadržanosti. "Strela... moj zeleni krmilnik!" Njegova roka seže v košaro, rjave kodre. "P. S. Po dolgi vrstami ga gledajo prodajalci. "Tu nič ne pomaga. In z dolgimi koraki prihiti na dvorišče, kjer se skušajo mešati s Kalibanom v tihem mešanju zaničevanja in lastni ponižavanju, ki je tej vrstni prirojena. Pred visoko postavo pa se takoj upet zravna, kakor je potrebno. "Sporočite njegovi visokosti, da pridem."

Kajti Thorstein se ne ukvarja s nepotrebnim s papirjem in črnimi. Komaj je čokoladna maza izginila, že zakliče z glasom: "Mart, zabož 4 in 6." Muzikant bi hotel pokazati svoje odličnosti. Kajti Kaliban slabo

Njega dni, ko ta njegova nadloga se ni bila tako občutna, je bil sluga pri grofovem očetu, potem pa je postal kmečki hlapec. Gospodarji so ga zaradi moči in vestnega dela cenili, zaradi svoje naraščajoče naglušnosti se pa pogosto ni mogel razumeti s svojimi tovaršami. Zasmehovali so ga, ali pa se mu je samo tako zdelo, — hotel norčevati iz njegove ljubezni in nekoč je le malo manj, da ni zabredel v nesrečo, kajti zaradi svoje orjaške moči in jeze, ki mu je hitro zagorela, je bil skoraj nevaren človek.

Nekoga večera, ko je sedel v mračnem skednju, poleg poslednjega voza sene, ki ga še ni razmenjena ušesa zaslišala glasov.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist
PREGLED OČI — PREDPIS OČAL
Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00
Zvečer: 6:30 do 8:30
v sredo in soboto 9:30 do 12:30
15621 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio
v poslopiju North American Banke
Za sestanek pokličite IVanhoe 6436
Veselo velikonočne praznike želimo vsem!

koč golobnjak. Tam se je nase-lil s parom belih golobov, ki ju je imel hudo rad. V tem nekoliko veselem kraju je zdaj prebival in ob nedeljah je tam tolkel, razbijal in popravljal. Goloba sta dobila svoje posebno stanovanje; stari, s svinčnem obrobjeni kosi stekla, ki jih je našel v razvalinah, so mu dali preprosta okna. Potem si je z vratolomno telovadbo spravil v dom posteljo, skrinjo, kakor dlan veliko ogledalo in veliko sliko v okviru. Slika je kazala njegovo, ko ponosno drvi z izdrt sablo na prekrasnem belcu. Njegova glava je bila na vrat pri-lepljena in je bila, nagnjena po-strani. To je bil njegov najlepši zaklad, razen s srebrom okova-ne pesmarice njegove matere, ki jo je zavil v rdeči robec in spravil v skrinjo. To sliko je z veliko težavo pritrtil na su-rovno steno, postavil posteljo in skrinjo, in oprava je bila v glav-nem popolna. Grof ga je seve-da svaril, češ da bo imel odtod dosti dalje do kraja, kjer bo delal, toda Mart je dejal, da bo hodil samo še pozimi drvari, ko ne bo več dela v razvalinah, in da bo poplačal svoje brezplačno stanovanje v drugih letnih ča-sih z delom.

Izprva se je grof bal, kako bo hranil še drugega človeka, to-da v domačih tleh je morala le-zati vendar neka čudna moč; v Berlinu je sam komaj živel, tu pa je že toliko zaslužil, da sta živela dva človeka, in da je Thorstein svojemu Martu lahko dajal hlapčevsko plačilo.

Drugo zimo sta že skupaj ži-vela. Iz dvojice golobov je na-

stala jata belih kril, ki so se dvigala v ljubkih krogih nad si-vim zidovjem in se spuščala nad temnimi gozdnimi vrhovi. Mart pa je moral imeti rad samo be-lo barvo, kajti vsaka pisana ži-valca je brez usmiljenja romala v lonec. Mart je kahal zdaj za obo grajska prebivalca, čeprav precej po špartansko. Zmerom je imel polne roke dela in seka-nje drv je spadalo že k opravi-lu po uri. Gospodar mu je izpr-dal veliko ogledalo in veliko sliko v okviru. Slika je kazala ogromnega kamina, ki se je na-hajal poleg izbe, je nastala ku-hinja, popravi pa je bilo treba tudi hleve. V njih je stala zdaj rjava krava Selma v družbi ljub-kega srnačka, ki ga je našel Mart na jasi in ga vzredil s ste-kenico. Hranila sta se s travo po grajskih jarkih in pobočjih, kjer sta Mart in njegov gospor-dar kosila seno in otavo. Kar je dobra Selma s svojim mle-kom zalagala Martovo kuhinjo, sta se gospod in njegov hlapec odločno popravila; tudi mrač-ni obraz gluhoga Marta je po-stal dosti svetlejši. Ko je go-ovoril s svojim gospodarjem, je še čisto ohranil navade, ki jih je imel kot sluga pri svojem starem polkovniku. Samo ka-dar je bilo kaj nujnega, je za-pustil podrtjo. Nedeljsko popol-dne je vselej posvetil olepšava-nju svojega stanovanja. Še zme-rom so se dvigale zavite stopni-ce, ki so bile primerne samo za ljudi brez omotice, do njegove-ga stanovanja, toda iz zidne raz-poke je že gledala cev, iz kate-re se je v zimskih nedeljah dvi-gal višnjevi dim. Počem je za-čela prasketati v visoki, belo

(Dolge prihodnje)

ZA PRAZNIKE
proporočamo, da si nabavite fino vino, katerega se dobi v naši vinarni.



RUDY BOŽEGLAV
6010 St. Clair Ave.

THE MAY CO.'S BASEMENT SUKNJE

... v najnovjših barvah za velikonoč in pomlad

22.95

V Casual stilu!

Fino izbero krasnih velikonočnih suknj boste našli v našem oddelku s suknjami! Vsi novi stili v lepi izberi novih pomladanskih barv. Izvrstno blago... mnogo vse-volnene. Mere 12 do 20 za dekleta in žene.

To pomlad naj bo vaša nova suknja

CHESTERFIELD

So vedno smart in v pravem stilu!

29.75

V vse-volnenu blagu!

Chesterfield suknje bodo vedno popularne ker vsaki tako lepo pristojajo! Z ali brez velveten ovratniki... z vstili ali vrhnimi zepi... ohlapne ali umerjene na ramah. Krasne nove barve. Tudi mnogo drugih stilov! Mere 12 do 20 in 38 do 44 za dekleta in žene.

Lepa darila za vaše drage za velikonoč dobite pri

David's

Prstani z velikimi diamanti od 29.75

in vsakovrstna zlatnina za vsako priliko

Moške vse-volnene obleke vrhne suknje in fini čevlji

DAVID'S

932-934 E. 152nd St. (5 Points)

Poslužite se našega kredita \$1.25 tedensko odplačevanje

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPIJA V DOWNTOWN

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

Hiša naprodaj

na Highland Rd.; s tremi akri zemlje, ali pa hiša in en akre zemlje. Zglasite se pri Mr. Strumbley, Highland Rd., ali pa pokličite Hillcrest 225-W-5.

Izkušen moški

dobi službo, da bi vodil "green-house", gojil cvetlice in vrt na privatnem posestvu na deželi. Dobra plača in zadovoljive delovne razmere. — JAMES MCCARTHY, Newark, Ohio.

Izvršujem vsa stavbena dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in trgovine. Brezplačen proračun

JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St. E. 4323
Euclid, Ohio

Prodaja se hiša

za eno družino; 7 sob. Cena zmer-na. Vpraša se na 971 E. 76 St., blizu St. Clair Ave.

OHIJSKA VIŠA

prodajamo na debelo in drobno

Joseph J. Smole, Jr.
6112 Glass Ave.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva

B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

ZA
REVMATICNE BOLECI
PITA JTE

PAIN-EXPELLER

Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familiji

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave. — IV. 1874

ŽENE IN DEKLETA

Vabljeni ste, da pridete ogledati si našo veliko in lepo zalogo vsakovrstnih oblek, vseh mer in barv. Dobili smo tudi lepo izbero Junior Miss oblek za mlada dekleta, ter vsakovrstnih suknj za starejše žene in dekleta.

Pri nas tudi dobite izbero otroških oblek in suknj, slavnikov in vsakovrstnih suits, kril in bluz ter spodnjega perila za vašo celo družino.

Pridite torej, od blizu in daleč, se vam priporočamo.

ANZLOVAR'S

6202 ST. CLAIR AVE.
Vogal E. 62 St. in St. Clair
Želimo vsem skupaj veselo velikonočne praznike!

IŠČE SE Tool Makers Die Makers

Za sedanjo nujno vojno delo

Zasigurana povojna bodočnost

Dobra plača od ure

Zglasite se pri

The E. F. Hauserman Co.

6800 GRANT AVE.
južni konec E. 55 Thru
poulične

Išče se MOŠKE

za

Shipping & Packing

v Axle in Gear departmentih

Dobra plača od ure za začetek in bonus

Izkušnja ni potrebna

Zglasite se pri

Lempco Products Inc.

WAREHOUSE
10205 Harvard Ave.

BENCH & MACHINE COREMAKERS

Nujno vojno delo

Plača od ure in overtime

Buckeye Brass & Mfg. Co.

6410 Hawthorne Ave.
Central Ave. bus do E. 65 St.
1 blok severno

5 ur na dan

je vse, kar je zahtevanega od vašega časa, da delate v naši ceteriji. Izkušnja ni potrebna. Pripravljanje zelenjave in druga dela na razpolago. Damo obehe in uniforme.

Vprašajte za Mr. Watts.

THE COLONNADE

Leader Bldg. 524 E. Superior

ŽENSKE

za naš

Shell Department

Strojne operatorice Inšpektorice in Shell Trainees

Dnevni ali nočni shift

Dobra plača od ure in overtime

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS



V METEŽU

MARIJA KMETOVA

Roman

Andrej se je čudil, da ni zno-
rel. Kar je prestal v tem času,
je bilo toliko, če bi mu bil kdaj
pravil kdo, da bo vse to prene-
sel, ne bi mu bil verjel in bil de-
jal, da kaj takega pač presega
človeške moči. Ne le, da je bil ob
otroka, ki ga je bil tako željno
pričakoval, tudi Tina je medlela
več mesecev med življenjem in
smrtjo in dobro je vedel, da ne
bo nikdar popolnoma ozdravela.

Mati ji je stregla in je bila
zdaj res neobhodno potrebna pri
hiši. Vanda je bila prišla, topila
se je v solzah, ko je videla tako
trpljenje, obenem pa je jasno
spoznala, da je življenje strašno,
čeprav je bilo še celo pred njo.
In prav zato je začutila neko
grozo v sebi in je trdno sklenila,
da ona ne pojde na tako pot.

Andrej se ji je čudil, da je bila
za svoja leta tako resna in raz-
umna, pa je končno uvidel, da
to pravzaprav ni čudno, saj nje-
na mladost ni bila prav nič lepa
in je bila ves čas brez doma in
brez matere. Vendar jo je silil,
naj pusti šolo in samostan in se
preseli za vedno k njemu, a Van-
da ni hotela slišati o tem.

"Molila bom za vas," je de-
jala, "in to bo več, kakor če bi bila
pri vas." Andrej je ni razumel,
a ni več silil vanjo.

Melanija je prišla večkrat ob-
iskati Tino, ki se ji je le nasme-
nila in ni govorila. Nekoč pa ji
je dejala: "Zdaj pijem, pijem—
smrt." Smilila se je Melaniji, ob-
enem pa je vedela, kako je na
svetu vse izravnan: zdaj glo-
bel, zdaj hrib in prav toliko je
brezna kot visočine. Pirca ni
omenila. In kakršnega so pozna-
li, se ni nihče čudil, da je storil
tako. Tini je bila vsa preteklost

tako daleč, da ji je bilo ob mislih
nanjo kot v sanjah. In ko je An-
drej dejal nekoč: "Pogrešam
ga," mu je odvrnila Tina: "Vse
ima svoj konec."

10.

Bela pota so mislila na sonce.
Jesensko drevje je drhtelo v me-
glah. Astre in krizanteme so res-
no gledale po vrtu in zdaj pa
zdaj so se z rezkim glasom zade-
le poloknice ob zid.

"Ste vse do dna premišlili,
Vanda?" je vprašala mater Kat-
arina.

"Vse do dna," je odvrnila
Vanda.

"Se je čas, da se okrenete!"

"Vem, a ne mislim na to."

"Bogastvo vas vabi," je nade-
jevala prednica, "šumno mesto
čaka na vas; gledališča in kon-
certi so vam na razpolago in
morje je lepo in svet vam je od-
prt. Uvažujte!"

"Vse sem odinila od sebe," je
dejala Vanda in mir je bil v nje-
nem obrazu.

"V našem stanu je strogost,"
je spet povzela resno prednica in
nadaljevala: "Trda so pota. Po-
nižanja pečejo in hočejo imeti
celega človeka. In da ste celo
hvaležni onemu, ki vas poniža,
je hudo, težko; zdi se nemogoče.
Samozatajevanje skeli, noči in
noči preidejo, preden se zacelijo
rane. Uvažujte, Vanda!"

Vanda se je zdržnila in se za-
čudena ozrla v prednico in de-
jala je:

"Na vse to sem mislila."

"Pa to še ni vse," je govorila
spet prednica, "težje je to, da
imate tudi pravo spoznanje. Da
spoznate, da ste poklicani od Bo-
ga na to pot in da zatorej morate
prenašati vse udarce in jih spre-

jemati z veseljem. In razumeti
morate, da to niso udarci, am-
pak je vse le ljubezen od Boga.
In preden so prežete vaše misli
in želje in hrepenenja od tega
razumevanja, preden vam to
preide v dušo in telo—ali le ma-
lo slutite, kako trnjeva pot je
to?"

"V božjo pomoč zaupam," je
odvrnila Vanda, vendar jo je
streslo in povzela je glavo, ko
je zagledala ptička na poti, ki je
preplašeno odfrfotal na drevo.
Obe sta se ozrli vanj in prednica
je povzela:

"Pa mladost, Vanda! Včasih
je človek v samostanu še bolj
človek kakor med svetom. In je
želja po ljubezni tudi goreča.
Hudo je to. Ne mislite, da pride
z drugo obleko tudi drug človek
v vas—kar tako in brez truda.
Gospodov vinograd je na str-
mem klancu! In če niste v njem
celi, kolikor vas je na zunaj in
znotraj—polovičarstvo je pri
nas huješe od najhujšega. Razu-
mete vse to? Še je čas!"

"Razumem. Pripravljena
sem."

"Povedala sem vam—zdaj
glejte! A če ste trdni, kakor pra-
vite, potem Bog z vami."
"In komaj že čakam jutrišnje-
ga dneva," je dejala Vanda in je
stopala s prednico dalje po vrtu
in bilo ji je, kakor da za samo-
stanskim obzidjem ni nobenega
sveta več. Za hip so se pretrgale
megle na nebu, sončni žarki so
pogledali izza njih in se nasme-
nili na belih kamenčkih.

Molče sta šli prednica in Van-
da preko njih in prednica je de-
jala:

"Tako živo se spominjam, ko
ste bili prišli pred leti v našo šo-
lo."

"Pravkar sem mislila na to,"
je odgovorila Vanda.

"Tedi si pač niste mislili, da
ostanete pri nas?"

"Bog ne daj," je vzkliknila
Vanda, "ko bi bila ušla."

"Tudi jaz nisem slutila kaj ta-
kega. Še danes se mi zdi to ču-
dno."

"Včasih tudi meni," je dejala
Vanda. "Kaj šele onim, onim v
Trstu!"

"Res, vaša mati bi se bila pred
leti zgrozila pred tako vašo pri-
hodnostjo. Kako ji je zdaj?
Imate kaj poročil od nje?"

"Da, Andrej mi je pisal in iz
vsake besede odseva bolelost. Ta-
ko žalostno je zdaj ondi! Mama
je še vedno bolna."

"Nič ji ni boljše?"

"Včasih; pa je spet slabše—
hudo je. Sam Bog, da je stara
mati pri njej."

"Vidite, tudi ona bi vas potre-
bovali."

"Sem že premišljala o tem, pa
sem spoznala, da mora biti pri
nas tudi nekdo, ki je v zvezi z
Bogom; zakaj ondi ga nimajo
prav nič. Ah, gospa prednica,
pri nas je bilo glede tega vse ta-
ko čudno, čudno, čudno. Sicer
prej nisem razumela vsega in še
danes si nisem na jasnem, kak-
šne so naše družinske razmere.
A to vem, da je bilo pri molitvi
včasih strah. Bog pravi tako—
ondi pa tako—in še se bojim."

"Vsem je odprta pot do reši-
tve," je povzela prednica, "in ne
vznemirajte se. Bog je vsega
mogočen."

"A tudi pravičen," je dejala
tiho Vanda in močnejše jo je spe-
klo v duši.

"In dober, Vanda! Ne pozabi-
te tega. Nikdar ne pozabite!"

"Da, tudi dober," je dehnila
Vanda in že se je pomirila.

Prednica je odšla in Vanda je
gledala za njo, kako je zdaj pa
zdaj vztrepetala črna tenčica
krog njene glave in je bila v vsej
postavi odpoved in samozataje-
vanje. Odprla je knjigo, ki je bi-
la prej čitala v njej, in je zavila
na drugo stran vrat.

Prednici pa je bilo hudo radi
Vande. Kolikor oni prvi dan, ko
jo je bila spoznala, se ji je za-
smilila in kakor takrat, tako je
sklenila zdaj, da bo skrbela za
njo in se ji je zdelo, da ji je Bog
izročil njeno dušo. V teh mislih

je šla po dolgih hodnikih, kjer
so se kljub dnevnim svetlobi iz-
preletavale sence iz kota v kot
in so se v zagonetkah prelivala
skrivnosti.

Dospela je na veliki kor v cer-
kvi, pokleknila je in se skozi
omrežja zazrla v rdečo lučko, ki
se je zibala pred glavnim altar-
jem. Hotela je moliti, pa se je
spomnila svojih mladih dni in
onega zadnjega dneva posvetne-
ga življenja, v katerem so bile
danes Vanda in njene tovarišice.
Kolik križev pot je bil med onim
dnevom in današnjim! Ko je
včasih srce velelo tja—in je
ukaz pokazal v nasprotno smer
—in v sredi je bil Bog in njego-
va neizprosna volja. Ko se je
mladost tako težko odrekla pra-
vicam zemlje, ki je je bilo toliko
v telesu, da se je posipala še in
in še v dušo in se mešala med
besedo z Bogom.

Ko se je oddaljil celo Bog in
so se zarili dvomi v dušo. In je
bila v trenutku vsa vera kakor
pajčevina tenka in se je odmek-
nila notranjemu pogledu. In ko
je postala zoprna vsa okolica in
so se zazdeli vsi obrazi tuji in
zlohoteči. Ko je bila celica pre-
tesna, cerkev preledena, taber-
nakelj brez Boga. Ko je bilo vsa-
ko delo prenaporno in se je zdel
ves trud zaman in so se vrstila

ponižanja drugo za drugim . . .
Ko je premislila vse to, se je
zibala za Vando in vse mlade du-
še, ki se bodo jutri darovale Bo-
gu in zavzdihnila je:

"Gospod, ti si velik. Pomagal
si meni, tudi njim boš stal na
strani. Posvečeno bodi tvoje
ime."

Belo je bilo jutro in belo je
bilo nebo.

V cerkvi je bila svečanost v
ozračju, veliki altar se je blestel
od zlata in rož. Lučke so podri-
tevale.

V koru za redovnice se je mo-
tno pretakala črna redovniških
oblek v svetlobo altarja. Kakor
iz dalje je pritekla pesem iz cer-
kve, glasovi orgel so se prelivali
v mogočnih velovih. Pa je utih-
nila pesem, globoka tišina je za-
vzela ves prostor in je bila težka
do bolelosti. V drhtečih glasovih
se je iz samostana približalo
petje psalmov, prihajale so no-
vinke. Kakor iz voska so bili
obrazi, a v očeh je bilo pričako-
vanje in zaupanje v bodočnost,
sedanjost pa se je skrivala v be-
lih oblekah in pajčevinastih ten-
čicah.

Vanda ni čutila tal pod seboj.
Venomer je zrla v križ. A ko se
je za hip ozrla po redovnicah, je
vztrepetala in skoraj bi bila

omahnila. Obenem je v duhu vi-
dela Trst, bogate ceste so vris-
kale življenju, morje se je sme-
jalo in vsepovsod je žarelo son-
ce, sonce, sonce.

"Sonce — Bog!" — zdramila se
je. In je izgovarjala besede ob-
povedi in daritve z jasnim in
trdnim glasom. Potem se je sliš-
nila:

NORWOOD SWEET SHOPPE

SLAŠČICARNA

6206 ST. CLAIR AVE.

želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem
vesele velikonočne praznike!

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem
in prijateljem!

RENO CAFE

Mr. & Mrs. Frank Lisjak



10401 Reno Avenue

Diamond 6299

Dobro pivo, vino in tobak



Kuharice se naučijo ...jim ni prirojeno!

KO JE MATI bila majhno dekle, je
bilo treba "prirojene kuharice," da je
pravilno izšel vsak obed.

A to ni danes več res. Danes omogoči
električna peč sleherni ženski, da skuha
kot ekspert. Ker moderne električne
peči—kot one v tisočih domovih, ki
jim je v poslugo The Illuminating
Company—odstranijo ugibanje pri kuhi.

ELEKTRIČNA PEČ napravi kuhanje
tudi lahko. Je celo toliko zabave za
mater in njeno malo pomočnico, kot
"igrati se doma," da napravijo keke,
pie in druge dobrote na električni
način.

Hrana je bolj okusna in bolj zdrava
ko je električno kuhana . . . je bolj
užitna, prebavljiva in hranilna. In elek-
trična peč prihrani na času, delu, skrbi,
hrani in denarju.

Akoravno vam ni mogoče sedaj na-
baviti električno peč, si jo lahko ozna-
čite kot predmet št. 1 v vašemu po-
vojnemu načrtu za dom.

VEČ KO ELEKTRIKA NAPRAVI za
vas, toliko nižja je cena za povprečno
rabo. Danes, vzlic višjem cenam skoro
vsake druge stvari, zalaga The Illumi-
nating Company elektriko za rabo na
domu po najnižji povprečni ceni v zgo-
dovini kompanije.

FINO IN TRPEŽNO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

DOBITE PO
zmerni ceni
V NAŠI TRGOVINI



Vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike in
obilno piruhov!



LOUIS MAJER
6410 St. Clair Avenue



The Illuminating Company

DON'T WASTE ELECTRICITY! HELP SAVE VITAL COAL!

Urednikova pošta

Pomagajmo nesrečnim
kolikor jih bo še ostalo pri življenju, ko bodo preplezali ta mučni prepad, potrebujejo pomoči, in kdo naj jo jim da, ako ne mi, njih bratje in sestre iz Amerike?!

V ta namen priredi društvo Vipavski raj domačo veselico v soboto, 14. aprila v Slov. domu na Holmes Ave. Ker bo to v temu domu prvič prireditve v ta namen, se pričakuje obilno udeležbo od strani našega zavednega članstva in enako tudi od drugih društev.

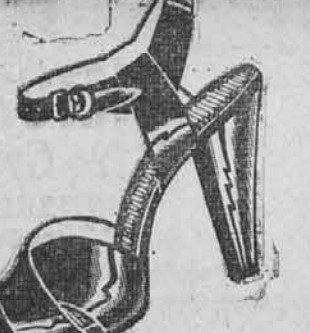
Že več se jih je izrazilo, da bi radi dali kak dolar, pa da ni nobenega naokoli. Torej, če imate pošten namen in človekoljubni čut do svoje rojstne domovine, pridite na omenjeni večer, ker obenem bo tudi lepa zabava.

Kupci OBUVALA za veliko noč!

NAJ VAŠA ZNAMKA ZA RACIONIRANJE

DLJE VZDRŽI!

Kay Shoe Co.



nudi kompletno zalogo Peter's Diamond izdelka in Weatherbird čevljev za vso družino.

Narejeni iz najboljšega usnja, ki je na razpolago; naši čevlji vzdržijo dlje.

Prosimo vas, da kupite zgodaj, dokler je še velika izbira pri

Kay Shoe Co.

6204 St. Clair Avenue

va. Pomagajmo vsi skupaj, ker oni v domovini so brez hrane, brez obleke in niti semena nimajo, da bi oplodili svoja od sovravnika poteptana polja. Po vojni, ko bo njih usoda dokončana, bomo imeli lahko vest, ker vsak se bo počutil, da je tudi on nekaj pomagal, in da lahko s ponosom zre svojemu narodu v obraz.

Anton Skapin.

Bela hiša se je zahvalila SANSu za izrečeno zaupanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

ka reliefnega materiala od Vojnega reliefnega fonda Američanov južnoslovenskega porekla dospela v jugoslovanske roke. Skoraj istočasno pa smo prejeli iztis belgrajske "Politike," v kateri je priobčen daljši članek o prejetih zalogah in citat iz pisma WRFASSD, v katerem je bilo pojasnjeno delo tega skupnega jugoslovanskega reliefnega fonda in seznam poslanega materiala. V članku je omenjeno, da je 80% poslanih potrebščin od WRFASSD, ostali del pa od JPO-slovenska sekcija, od Hrvatske bratske zajednice in organizacije kanadskih Rusov.

Zverinsko postopanje sovražnikov v Sloveniji

Iz lista "Slobodna Dalmacija" od 11. februarja 1945 povzemamo:

Narodne oblasti v Sloveniji so točno ugotovile vse zločine in imena nekaterih zločincev, ki so decembra meseca lanskega leta v okrožju Kozje v južni Štajerski tri tedne ropali, ubijali in požigali pod komando majorja Bergena. V tej dobi so domobranci, ustaši in Nemci odpegljali iz kozjanskih vasi 28 tovarnih in osem privatnih avtomobilov napolnjenih s hrano in živim in okrog 40 glav goveje živine. V Zagorju in Planini so zločinci popolnoma "oropali cerkve, odnesli zvon in vrvi iz zvonika, pokradli zlato cerkveno posodo, na cerkvena okna pa zapisali: "Živijo Hitler!" in "Živijo Pavelić!" V vasi Planini so Rupnikovi belogardisti, ustaši in Nemci oskrunili 30 žena, izmed katerih je ena umrla. Enemu vaščanu so presekali vrat in odščipnili jezik.

Ubili so tudi eno vaščanko, mater peterih otrok, ker so pri njej našli otroško kapo z partizansko zvezdo. Fašisti so nameravali narod do kraja uničiti, a je namero preprečila narodna vojska, katero je narod zgradil v borbi proti okupatorjem.

Prireditve

Med 15. in 23. marcem so poslali prispevke za pomožno akcijo Vojnega reliefnega fonda Američanov južnoslovenskega porekla sledeči: Podružnica št. 25, Chicago, Ill., \$5. Darovala je sestra Mary Andreas; št. 94, Hostetter, Pa., \$15; št. 98 (darovalo društvo sv. Alojzija, št. 57 ABZ), Export, Pa., \$20. Vsovojni, ko bo njih usoda dokončana, bomo imeli lahko vest, ker vsak se bo počutil, da je tudi on nekaj pomagal, in da lahko s ponosom zre svojemu narodu v obraz.

Razno

Vsem odborikom SANSa in lokalnim podružnicam smo odposlali po en izvod knjige "Guns for Tito," ki jo je spisal ameriški major Louis Hout. Podružnične tajnike prosimo, da knjigo posodijo svojim članom za čitanje. Kdor hoče knjigo kupiti, jo lahko naroči tudi od Louisa Adamiča, Milford, New Jersey, ako pošlje denarno nakaznico za \$2.75.

Nekaterim podružnicam smo že odposlali SANSove znamke, toda ne še vse. Vzrok za odlašanje je, da prejmemo vsaki teden le po par sto znakov in te sproti pošiljamo podružnicam v zaporednem redu. Vzelo bo še nekaj tednov, predno prejmemo vse. Clane prosimo, da upoštevajo vojne razmere in nekoliko potrpijo, ako znakov takoj ne prejmejo.

V kratkem bodo prejete tudi ilustrirane revije "Liberation," v katerih je ponatisnjenih 118 slik iz Jugoslavije, največ iz Slovenije. Revijo je uredil Louis Adamič. Posamezni iztisi se bodo prodajali po 50 centov. Delo je zelo lično, gradivo poučno in slike nadvse zanimive.

Na Velikonočno nedeljo priredi v Waukeganu podružnica št. 36 SANS in postojanka JPO, SS

dramsko predstavo "Norec." Gostujejo člani dramskega oddelka kluba JSZ iz Chicaga. Govoril bo Joško Oven.

V soboto 14. aprila ima podružnica št. 33, Bridgeport, O., shod in veselico v društveni dvorani v Boydsvillu, O. Kot govornik nastopi Mirko G. Kuhel.

V nedeljo 29. aprila prireditelj skupne podružnice SANSa v Chicagu bogat program, v kateri je vključena tudi Mile Klopčičeva enodejanka "Mati." V imenu SANSa bo govoril predsednik Etbin Kristan.

Isti dan se vrši velika prireditve v korist SANSa in pomožne akcije v Strabanu, Pa. Program je v oskrbi dramatičnega kluba "Soča." Govoril bo Joško Oven.

Podružnice in lokalne odbore, ki prirejajo veselice, shode in igre v korist SANSa ali pomožne akcije, prosimo, da sporočijo v naš urad potrebne podatke.

ZDRAVILNI PRIPOMOČKI

Če smo se prehladili in smo postali hripavi ali pa nas muči kašelj, n a m stanje večinoma olajša to, da kanemo na košček sladkorja nekoliko kapelj jesiha in to použijemo.

Jesih, pomešan s toplo vodo, je izvrsten pripomoček za grgranje ter izpiranje majhnih

ran. Posebno pike žuželk si s to mešanico večkrat namažimo, da se obvarujemo vnetij.

Zoper glavobol napolnimo kozarec do treh četrtin s toplo vodo, iztisnimo vanjo pol citrone in dodajmo polno čajno žličko dvojno ogljikovo kislega natrija. To takoj izpijemo in ležemo za četrt ure. V večini primerov glavobol mine.

Zoper nahod nam pomaga izpiranje s toplo vodo, ki smo ji primešali po eno čajno žličko dvojno ogljikovo kislega natrija in soli.

CLEVELAND ORCHESTRA
Frank Black, dirigent
Severance četrtak, 29 mar., 8:30
dvorana Sobota, 31. mar., 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstop. Severance dvorana CE. 7300

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!


1896



1944

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA OČETA IN SOPROGA

ANTONA NOSAN

ki je nanagloma preminul dne 28. marca 1944.

Dragi soprog in preljubljeni oče, prezgodaj si odšel od nas, zapustil vse, ki si jih ljubil, zapustil svoje lastne drage.

Hladna Te zemlja že leto dni krije, mirno in sladko v grobu zdaj spiš, mi pa ne moremo biti veseli, ker so to žalostni spomini za nas.

Luč naj nebeška za vedno Ti sije, v mislih med nami boš vsak čas, in edina zdaj tolažba nam je še ostala, da bo enkrat zopet srečno snidenje.

Žalujoči ostali:

MARY NOSAN, soproga;
LIEUT. ANTHONY L., T/5 WILLIAM A. in JOSEPH E. sinovi.

Cleveland, Ohio, 28. marca, 1945.

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

žele vsem svojim odjemalcem

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ter se priporočajo za naklonjenost

ŠORN RESTAURANT

6036 St. Clair Avenue

SLOVENSKA RESTAVRACIJA



Prvovrstna domača kuhinja. Pri nas vedno točno in prijazno postrežemo z gorkimi ali mrzlimi jedili. Vsem našim gostom se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo še drugim za poset.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Želimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov vsem odjemalcem in prijateljem!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

John Sušnik

6104 ST. CLAIR AVENUE

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

GLOBOKAR'S SUPER SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street--Corner
Chapman Avenue

KENmore 9796

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

Mi imamo najmodernejšo pripravo, da namažemo vaš avto, da bo tekel brezhibno. Pobere vso nesnago iz motorja. Auto Repairs and Ignition Work.

ANTON BARAGA

15322 Waterloo Rd.

BONDED WINERY NO. 113



Imamo polno zalogo legalnega vina, dobro, pristno, kapljico, ter se priporočamo za nakup društvom in posameznikom.

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

DR. FREDERICK DEUTSCH,

M. D.

635 East 185th Street

IVanhoe 1671

vošči

vsem Slovencem in Hrvatom vesele velikonočne praznike!

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(Nadaljevanje z 2. strani)

In zopet drugi pravijo: "Poslal bom našim v Rim". Kakor se sliši, prihajajo prošnje iz fašističnega gnezda Vatikanskega, ker tam so pribežali narodovi izdajalci in propalice. Globoke so vatikanske katakombe, ali tudi tam jih bo našla roka pravice, kajti, iz grobov kliče nedolžna kri, po osveti in maščevanju. No, tisti se pa še meni smilijo, ker so res pomilovanja vredni in da preidem zopet k stvari, poročam, da v nedeljo, 8. aprila bomo Progresivne Slovenke, krožek št. 3 vprizorile igro "Tri sestre" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Režiser igre je naš dobro poznani in poštrevoljni rojak Frank Česen. Vloge so pa v prvovrstnih rokah, kot so naše pionirske igralkice, Mrs. Močnikova, Mrs. Zupančičeva in Mrs. Bashel. Torej zanesti se moramo, da bo igra dobro dovršena.

Dragi rojaki, vabljeni in prošeni ste, da se vdeležite v polnem številu, kajti sveta je naša stvar. Po igri bo pa ples in prosta zabava.

Napredna Slovenka

Mary Vogrin.

19603 Shawnee Ave.

DANAŠNJI RAZGOVORI
MATER

Ko sem se razgovarjala z mojo sodelavko v tovarni, mi pravi:

"Še nikdar v življenju nisem delala v tovarni. Imam štiri otroke. Trije sinovi se bojujejo na bojnih poljanah preko morja, hči je pa tudi v armadi in sicer kot bolničarka. Tako vidite, sva ostala z možem sama. V hiši se je nastanila samota in žalost. Zato sem si poiskala delo. Sedaj se mi vidi, da vsaj te ure, ko sem na delu nekako bolj hitro minejo, nego so popreje."

"Ko so otroci odšli od doma, mi ni bilo več za prestajati. Vedno sem hodila gledati, kdaj pride pismo, ali s pismi. Kljub temu, da je mnogokrat že šel mimo hiše, sem še vedno hodila gledati v poštno skrinjico v upanju, morda je pa le kakšno pismo od otrok."

"Vsak šum, posebno pa še hišni zvonec, me je zelo vznemiril. In zopet druga mati mi je pripovedovala:

"Moj sin pride v teku par dni na dopust. Sem že vprašala delovodja za dovoljenje, da ostane doma za en teden."

S tako gorečo ljubeznijo pripoveduje, kaj bo vse skuhala in spekla za "Zimija," ko pride domov. Nato se ji pa hkrati zresni obraz in komaj slišno izreče: "Mogoče pride poslednjikrat!"

Da, težka je ločitev od svojcev, ko odhajajo v vojne. A nihče ne more obcutiti tistega, kaj občuti le mati.

Zato si pa lahko predstavljamo trpljenje naših mater v domovini. Nekatere teh mater imajo svoje sinove že po šest ali več let v boju. Poleg tega trpijo glad, so brez obleke in obutve, v mnogih slučajih brez strehe.

Njih življenje je večten strah pred krutim sovražnikom, ki jim pred lastnimi očmi požiga domove in ubija njih lastne otroke. Naše "Progresivne Slovenke"

se kot matere in čuteče žene zavedajo vsega tega, namreč trpljenja naših mater, in naših krvnih sester v domovini in zato so nabrale že veliko obleke, živeža in denarja njim v pomoč. Seveda je vse to le mala trohica za ta ubogi naš narod, zato pa še vedno nadaljujejo s pobiranjem obleke, denarja in živeža.

Članice, vprašajte pri vaših prijateljih ali sosedih za obleko, katere oni več ne rabijo in prinesite jo na določen prostor. Vaše matere v domovini vam bodo hvaležne, ker ste se jih spomnile v najhujši uri.

Upajmo, da se bo ta grozna vojna kmalu končala in da bo kmalu sleherna mati, čije sinovi se bojujejo, lahko veselo rekla: "Moj sin pride domov za stalno!"

Takrat bosta v praznih hišah zopet zavladala toliko zaželjena sreča in veselje!

Theresa Górganc, krožek št. 1.

Krožki poročajo...

Zopet sem tu, da napišem nekoliko o našem krožku št. 3 "Progresivnih Slovenk."

Bile smo na seji v sredo 6. marca, ko pristopi k meni sestra Žagar in mi pravi:

"Ja, vam pa moram čestitati, ker ste napisala tako lep dopis v 'Enakopravnost'! Le še kaj napišite! Članice kaj rade beremo dopise."

Hvala lepa, Mrs. Žagar! Vimeu vseh članic se mi je pa zahvalila naša predsednica. Pristopila hvala za priznanje in dobro voljo članic. Vidi se mi, da so vse prav zadovoljne z mojim pisanjem in zato bom nadaljevala kolikor mi bo pač čas dopuščal.

Ko smo prišle na zadnjo sejo, so bile nekatere članice že zaposlene s štetjem vstopnic za igro, ki se bo vršila dne 8. aprila, t. j. na belo nedeljo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Naslov igre je: "Tri sestre" in Ana Česen jo je že prav dobro opisala. Pravijo, da bo zelo smešna, zato le pridite vsi, ki hočete bitiledežni par ur dobre volje in razvedrila. Pričetek predstave bo točno ob 4. uri popoldne. Po zaključku igre bo ples in prosta zabava. Vstopnina za vse skupaj samo 50c. Ves preostanek gre v dobre namene, za Jugoslovanski narod v stari domovini. Naj ne manjka nobenega Slovenca in Slovenke, kateremu je pri srcu naše trpeče ljudstvo. Napolnite Slovenski društveni dom do zadnjega kotička!

Ker se bo gotovo vdeležilo priredbe mnogo rojakov in rojakinj iz St. clairske okolice, vam jaz lahko postrežem z vstopnicami, če se zglasite na mojem naslovu. Ne bo vam žal, ker naše članice pravijo, da bodo pripravile dobro večerjo.

Da ste jih slišali, kako so debatirale, kaj vse bi rade skuhale in spekle, če bi se dobilo brez teh presnetih "pincev"! Zupančičeva Gusti je rekla, da njene zanke sicer pričakujejo "štokrle", in da bi jih dala za pečenko, če se završi veseli dogodek

dovolj zgodaj. Mary Medveškova je pa menila, da bi bilo dobro najti kakega "čarovnika", ki bi nas bil v stanu pričarati pravo štirinogato kravo ali tolstega junčka in tudi članice so menile, da bi nič ne protestirale, če bi se pojavila dan pred komedijo v naši ameriški Ljubljani kaka rogata in kosmata živalica.

Tako vidite, da je bilo na račun teh "pincev" precej zabave in smeja na konec. In ker pravijo, da je smeh najboljšje zdravilo, za vse težave, pozivam vse euclidске žene in dekleta, ki še niste pri Progresivnih Slovenkah", kar v naše vrste!

Za krožek šte. 3

Frances Juretic,
1376 E. 52nd St.

Poročilo krožka št. 1.

Naša zadnja veselica dne 18. marca v proslavo godovanja vseh Jožetov in Jožic, Lojzk, Ančk, Cilk, itd., se je vršila v najlepšem redu. Pridne članice so bile vse na mestu pri delu v kuhinji, (J. Perko, M. Rupnik, Annie Jerše) kakor tudi v točilnici (K. Može, M. Bashel, T. Tomle). L. Cebren je bila zelo zaposlena z listki. In naša predsednica, A. Zaic — povsod je bila na mestu, kakor gospodinja pri svoji družini.

Frances Henikman in Mary Vidrih sta bili pa zelo pridni z zbiranjem "copakov" — prodajali sta namreč okrepljene listke. Sestri Kalin in Jakolin sta bili pa rediteljici, oziroma sprejemalki pri vratih.

Mogoče nisem omenila vseh delavk, kar mi boste seveda oprostile, ker sem bila sama zaposlena s prodajo vstopnic — bila sem namreč v takozvanem "kazot room". In še ta križ božji sem imela, da so me članice vedno zapirale v moj "kur-nik", kar je zame največja pokora ker tako rada poslušam godbo in še posebno rada poslušam tiste lepe slovenske valčke in polke, ki jih igrajo Vadrnolovi in po katerih mladina po mojem opazovanju raje pleše, kot pa po modernih plesnih komadih.

Srečni so bili na tem plesu sledeči: Frank Jelerčič, ki je dobil prvo nagrado, oziroma dva para zelo lepih prevlak za vzglavne blazine (pillow cases); Jennie Jenko, drugo nagrado ali steklenico žganja in Jennie Skerl, tretjo nagrado — cigarete. Ali je bil mož vesel, kaj Jennie?

Vsem udeležencem prav lepa hvala! Ko bomo prihodnjič kaj priredile, pa nas zopet posetite!

Sedaj pa o naši zadnji seji, ki je bila zelo živahna. Ker nam je podarila Theresa Górganc par lepih "pillow cases", smo jih sklenile oddati kot nagrado na tej seji, kar nam je prineslo v blagajno \$22.70. Dobila jih je Gertrude Božič, ki nam je podarila v blagajno nadaljnjih \$5.00, tako da nam je prinesel dar Gorjenčeve vsega skupaj \$27.70 v blagajno. Tudi druge članice so v mesecu marcu precej darovale v krožkovo blagajno in sicer po \$2.00 — Cecilija Jankovič, Josie Zafred, Mary Kaferle in Jennie Groboljšek; po \$1.00 — Frances Globoknik, Agnes Makarovič in Mary Kozel; Karolina Može 70c.

(Dalje na 7. str.)

MARN'S DRY CLEANING

6518 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 2940

Scistimo, zlikamo in popravimo obleke

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

Vsem mojim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

Prav vesele velikonočne praznike želi vsem

OGRIN'S SHOE HOSPITAL

ANDREW OGRIN, lastnik

18508 Shawnee Avenue

Prav vesele velikonočne praznike želi vsem

MRS. FRANK MARINCIC



Bonded Winery No. 131

15012 SYLVIA AVENUE

POTomac 2554

Pri nas dobite vedno pristno belo in rdeče vino kakor tudi vseh drugih vrst.

Kadar rabi vaša hiša barvanje, zunaj ali znotraj ali pa če hočete papirati vaše sobe, se obrnite do nas. Vedno prvovrstno delo.



VICTOR PETERCA

17724 Grovewood Ave.

UNIJSKI KONTRAKTOR

Naš telefon: IVanhoe 5693

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Želim vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov.

DANIEL STAKICH

Insurance Agency and Real Estate

Fire, Auto, Tornado, Plate Glass, etc.

15813 Waterloo Road

KENmore 1934

Vesele velikonočne praznike želi vsem ženam in dekletom ter se priporoča za naklonjenost.

MARIE RICARD

BEAUTY SALON

Marie Tuttle, lastnica

17216 GROVEWOOD AVENUE

IVanhoe 0645

MOCILNIKAR'S CAFE

837 East 185th Street

Phillip in James Močilnikar



Pri nas vam vedno postrežemo z izbornim jednjem, pivom in vinom. Vedno dober prigrizek.

Vsem gostom in prijateljem želimo vesele velikonočne praznike!

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON DOLGAN

15617 WATERLOO RD.

IVanhoe 1299

Polna zaloga barve za zunaj in znotraj. Umetno gnojilo.

TRAVNA SEMENA—VRTNO ORODJE—LINOLEJ

GRAND—TAPPEN—ROPER KUHINJSKE PEČI



**MAR-KET
COAL**
1261 Marquette
EN. 3300

Agnes Mary Klemenčič,
lastnica

Želi vesele velikonočne praznike in obilo piruhov
vsem odjemalcem in prijateljem!

Se toplo priporoča za naročila

SON CLEANERS & DYERS

406 EAST 156 STREET

Ivanhoe 5252

ČISTILNICA

Mi pridemo iskati in dopeljemo na dom. Lastuje-
mo in obratujemo lastno čistilnico, kjer izvršimo prvo-
vrstno delo pri čiščenju in likanju. Se priporočamo.

MICHAEL A. SON, lastnik

Želimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov
vsem odjemalcem in prijateljem!

NATIONAL BEVERAGES, INC.

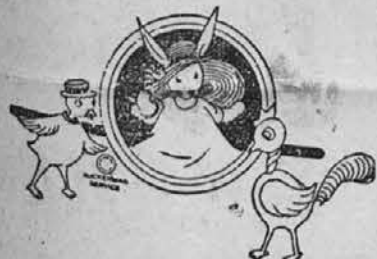
4621 Denison Avenue

Woodbine 6080

DISTRIBUTORS OF

ERIN BREW — BURKHARDT — DUQUESNE
PORTER — ALE — HALF & HALF

JOE PULZ



Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!

Prav vesele velikonočne praznike želim vsem!

LOUIS ERŠTE

6802 St. Clair Avenue

BONDED WINERY NO. 156



Mi imamo v zalogi vsakovrstna fina vina. Se pri-
poročamo vsem za obisk. Pokličite nas po telefonu:
HEnderson 3344

NEW YORK DRY CLEANING CO.

150 GLASS AVENUE

HE. 6465

ČISTILNICA

Prinesite vašo obleko za čiščenje, likanje in popravila
k nam, kjer izvršimo prvovrstno delo po zmernih cenah.

Vsem prijateljem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

VSEM PREBIVALCEM 23. VARDE, PRIJATELJEM
IN ZNANCAM IZREKAM

Vesele velikonočne praznike z željo, da bi se naši
fantje kmalu zmagoviti vrnili domov!



Edward J. Kovačič

Koncilman 23. varde

Progresivne Slovenke Amerike

Nadaljevanje s 6. str.

Za Jugoslovanski relief so pa
darovali po \$5.00: Mr. in Mrs.
John Leksan, Rose Salament in
Marion Bashel; po \$1.00: J. Ste-
blaj.

Naš krožek je daroval ta me-
sec \$25.00 za SANS, kar smo
poslali na našo glavno tajnico,
da je ponesla v Chicago ob pri-
liki, ko je šla na SANSovo zbor-
ovanje.

Obleko in denarne prispevke
za stari kraj sprejemamo še
kar naprej in vas prosimo, da-
rujte kolikor pač morete. Oble-
ko in obutev prinesite v Slov.
del. dom na Waterloo Rd. in iz-
ročite oskrbniku Mr. Marašu,
denarne prispevke pa katerikoli
uradnici ali članici.

Naj vam navedem samo eno
primero. Naš čevljar Frank
Marzlikar nam je poslal eno
celo košaro čevljev, katere je
sam popravil in zašil. Zavedne-
mu rojaku najlepša hvala v ime-
nu naših ubogih ljudi v domovi-
ni. Progresivne Slovenke se
obračamo na ostale slovenske
čevljarje, da bi se potrudili in
po svoji moči prispevali v ta
plemenit namen. Istotako prosim
naše krojače in druge tr-
govce z modnim blagom, ki ima-
te morda v zalogi blago, ki je
sicer iz mode, tado za naše ne-
srečne Slovence v domovini, bi
bilo pa velike vrednosti. Ne
odlašajte! Darujte čimprej!

Prihodnja naša seja se bo vr-
šila v četrtek 5. aprila. Članice
torej prosim, da poravnate za
listke od zadnje veselice pred to
sejo, da bom lahko zaključila ra-
čune. S tem mi pripravite pre-
cej dela.

Na naše Slovenke, ki vas je
še veliko izven naših vrst pa
apeliramo — pristopite k "Pro-
gresivnim Slovenkam", k ženski
organizaciji, ki je zelo dobra,
pomembna in koristna za nas
vse.

Pozdravljam vse "Progresiv-
ne Slovenke"!

Frances Wolf, poročevalka.

Gospodinski kotichek



Prispeva Gusti Frančeskin

Angleška torta

- 1½ skodelice surovega masla
- 2 skodelici sladkorja
- 6 stepenih jaje
- 1 veliko žlico naribane oranžne
lupine
- 1 čajno žličko naribane limoni-
nine lupine
- 1 funt m o k e (cake flour) ali
okrog 4 skodelice
- 1 čajno žličko pecivnega praška
(Baking Powder)
- 1 funt malih rozin (dried cur-
rants).

½ skodelice fino zrezanih osla-
ščenih citron (candied ci-
trones)

1 skodelico sesekljanih orehov.
Vmešaj skupaj maslo in slad-
kor, da naraste, prideni stepe-
na jajca in naribane lupine. To
vse dobro zmešaj, nakar pride-
ni moko in pecivni prašek, kar
si preje skupno presejala skozi
siete. Potrosi citrone, rozine in
orehe nalahno z moko in vme-
šaj v testo, ki mora biti jako
trdo. Vlij v posebno posodo za
kolač (tube pan) ali pa v poso-
do, ki je za dve štruci kruha.
Posoda mora biti prevlečena s
težkim povoščenim papirjem
(heavy waxed paper). Peci v ja-
ko počasni pečici 1 in četrt ure.

Ko je torta ohlajena, jo spr-
avi v jako tesen prostor, toda ne
odstrani voščenega papirja in
ostala bo dobra za nedoločeno
dobo časa. Okus torte lahko
spremeniš, ako prideneš razne
kombinacije suhega sadja in
lupin.

Pišskoti iz smetanovega sira
(cream cheese)

3 zavojčke Philadelphia Cream
Cheese

½ funta surovega masla (1 sko-
delico)

2 skodelici moke.

Zmešaj skupaj sir, maslo in
moko, nakar deni v ledenico, da
se premrazi (chill). Razvaljaj
in zreži na štirioglate krpe. V
en vogal deni majhno količino
kake goste marmelade (jam) in
zvij skupaj n a k a r prikoji v
obliko malega rogljička. Položi
na takozvan "cookie sheet", ki
ne sme biti namazan z masčobo
in deni v pečico, ko kaže 400
stopinj vročine. Peci toliko ča-
sa, da nalahko zarumenijo. Bi-
ti moraš previdna, ker piškoti
se kaj hitro zarumenijo. Ko so
hladni jih potrosi z sladkornim
praškom (powdered sugar).

Circle No. 7 is Alive With Activity

The Progressive Slovene Cir-
cle No. 7 had recently the pleas-
ure of hearing Mrs. Donald, of
Cleveland college talk on fore-
ign affairs. The topic was the
famous Yalta conference, but
most of all she stressed the
facts, now each one of us as an
individual can and should help
to prevent future wars. Thank
you, Mrs. Donald! The lecture
was enjoyed by all of us.

The dance that we held last
January, was for the benefit
of Yugoslav Relief. The turnout
was swell! Good time was had
by all. Even by Millie Bradac,
who was selling admission tic-
kets in the booth all evening. I
don't have to tell you what
wonderful work the Progressive
Slovene Women of America did
and are doing toward this great
cause. People, who are not in
this organization, are helping
also. Many thanks to Mr. Son,
of Son Cleaners, who in two

days cleaned oh, ever so many
clothes, which were sent to our
suffering people of Yugoslavia.
Speaking of contributions to
great causes, circle No. 7 of the
Progressive Slovene Women are
holding a Red Cross Dance Fri-
day April 6th, at Slovenian
Workmen's Home on Waterloo
Rd. This is our third yearly
Red Cross Dance, and I'm sure
this one will be more successful
than ever before. Every dime
and quarter taken in will be
put to use for our boys over-
there. So come on everybody,
and remember: Keep your Red
Cross at his side.

S. Subel.

Glasovi iz domovine:

Odlikovanja naših političnih delavcev

Predsednik AVNOJ-a dr. Ivan
Ribar je 6. februarja svečano
izročil odlikovanja "Narodnega
osvobodjenja" Edvardu Kocbeku,
poverjeniku za prosveto NKO-
Ja; Francu Leskošku, članu
predsedstva AVNOJa; Mihi Ma-
rinku, članu IOOF; ter odliko-
vanja "Bratstva in enotnosti"
dr. Darku Černeju, članu IOOF;
Pepci Kardelj, članici glavnega
odbora Enotnih sindikatov de-
lavcev in nameščencev Jugosla-
vije.

Dalje Vladimirju Pavšiču-Bo-
ru, slovenskemu književniku;
dr. Maksu Šnuderlu, članu dr-
žavne komisije za ugotavljanje
zločinov okupatorjev in njego-
vih pomagačev; Francu Svetku,
članu IOOF; Jovanu Popoviću,
direktorju drame v Beogradu;
Sulejmanu Filipoviću, poverje-
niku za gozdove NKOJa, in To-
doru Vujasinoviću, poverjeniku
za rude NKOJA.

("Naša vojska" 12. feb. 1945)

POMLAD

Pomlad je tu. Že sonce sije;
podi oblake veter, meglo pije;
prepeva kos že sladke melodije.
Poganja teloh že med travo,
že dvignil zvonček trudno glavo,
zazvonil je pomladi čez dobrovo.

Na trati pokraj gozda pa veselje
mladih src — prostosti, igre
želje
in krik in vik. To je življenje.
"Mladost, mladost!" odmeva
od gora
preliva se po poljih, dviga do
neba.

Budi k življenju se narava vsa.

Prebudi duša se še ti, iz teme
Na delo z upom, z nado novo
vstani
in dvigni se, pokaži, zgani!
plani!



Kupujte vojne bonde!



LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road

GROGERIJA IN MESNICA



Pri nas si gospodinje lahko vedno nabavijo naj-
boljše vrste grogerije in mesenine. Se priporočamo za
naklonjenost.

Želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem
vesele velikonočne praznike!

VELIKONOČNA DARILA!

Lepo pohištvo vseh vrst, postelj-
nina, odeje, zavese, mize, stoli, peči
na plin in električno; krasne slike in
razni stenski okraski, posebno pri-
merno za velikonočna darila. Oglej-
te si še danes, ne bo vam žal.

Oblak Furniture Co.

6612 ST. CLAIR AVE.

FRANCES GRDANC

LINGERIE — HOSIERY — GREETING CARDS

1513 East 55th St., HE. 3332

Blizu Superior Avenue



Za lepa darila za žene in dekleta, kot n. p. krasne
bluze, spodnja krila, robce, ročne torbice, itd., obiščite
našo trgovino.

Želimo vsem vesele velikonočne praznike!

MR. & MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino,
žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo,
da nas rojaki obiščejo.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem gostom in
prijateljem!

Helen's Dress Shoppe

414 EAST 156th STREET
Corner Waterloo Road
Ivanhoe 3136

V naši trgovini dobite obleke najnovejših krojev.
Velika izbira za večje ženske, isto imamo nogavice
posebne mere. Odprto ob večerih.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

ter se priporoča za nadaljno prijazno naklonjenost

Slovenska Zadrúžna Zveza

667 East 152nd St. — GL. 6316

16201 Waterloo Road
IV. 1248

712-14 E. 200th Street
IV. 3562



